

Vastaus Antero Eerolan ja kuuden muun valtuutetun aloitteeseen terveysmaksujen poistamisesta ensi vuoden talousarvioista

VD/2474/00.02.00.03/2017
JTS/MJ/NJ

Antero Eerola ja 6 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

Vaikka Suomi kuuluu maailman tasa-arvoisimpiin yhteiskuntiin maailmassa, ovat väestöryhmien väliset terveyserot säilyneet suurina. Erityisesti köyhyys, vähävaraisuus ja heikko sosiaalinen asema lisäävät terveysriskejä ja lyhentävät tutkimusten mukaan jopa elinvuosia.

Juuri kuntalaisten välisten terveyserojen kaventamisen pitäisi siksi olla kunnan keskeisiä tavoitteita sosiaali- ja terveyspolitiikassa. Tehtävä säilyy myös, mikäli hallituksen ajama sote-uudistus toteutuu, sillä sen mukaan terveyden edistäminen jää edelleen kunnan vastuulle. Lisäksi sote-uudistuksen julkilausuttu tavoite on ollut terveyserojen vähentäminen.

Yksi keino tähän pääsemiseksi on poistaa terveyskeskusmaksut. Kaikkein raskaimpia ne ovat pienituloisille ja köyhille tai usein ja pitkään sairastaville kuntalaisille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä tai jotka eivät ole toimeentulotuen asiakkaita. Maksut saattavat olla monelle todellinen este terveyspalveluiden piiriin hakeutumiselle.

Esimerkiksi Helsingissä terveyskeskusmaksut poistettiin vuoden 2013 alusta. Mitään estettä ei pitäisi olla sille, että Vantaalla toimittaisiin samoin. Maksut eivät ole erityisen suurin tulonlähde. Niillä katetaan vain hyvin pieni osa terveyspalveluiden kustannuksista.

Hoitoon hakeutuminen ei saa olla kiinni tuloista. On harhaluulo, että ihmiset terveydenhoitoon mentäisiin aiheutta. Päinvastoin sen lykkääminen luo ongelmia sekä kunnalle että ihmiselle itselleen, myös kasvavien kustannusten muodossa. On kaikkien yhteinen etu, että asianmukaisen hoidon saamisen kynnyks on mahdollisimman alhainen.

Edellä olevan perusteella ja valtuuston työjärjestyksen 19. kohtaan viitaten Vasemmistoliiton valtuustoryhmä tekee seuraavan aloitteen:

* Esitämme Vantaan kaupungin luopuvan terveyskeskusmaksusta niin, että asia otetaan huomioon vuoden 2018 budjetin valmistelussa.

Kaupunginvaltuusto 6.3.2017 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valtuutettu Antero Eerola ja kuusi muuta valtuutettua ovat tehneet valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen, jossa esitetään että Vantaan kaupunki luopuu terveyskeskusmaksusta niin, että asia otetaan huomioon vuoden 2018 budjetin valmistelussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelujen käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voi olla kiinteä maksu tai määräytyä henkilön maksukyvyn mukaan. Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Tietyt sosiaali- ja terveyspalvelut on laissa säädetty maksuttomiksi.

Terveyskeskusmaksulla tarkoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 7 §:n terveyskeskuksen avohoidon maksua, joka voi asetuksen mukaisesti olla enintään 41,70 euron vuosimaksu, joka on voimassa kalenterivuoden siinä terveyskeskuksessa, johon maksu on suoritettu; jos palvelun käyttäjä ei suorita vuosimaksua, peritään häneltä 20,90 euron

käyntimaksu käyntikertojen lukumäärästä riippumatta; tai enintään 20,90 euron käyntimaksu; maksun saa kuitenkin periä ainoastaan kolmelta ensimmäiseltä käynniltä samassa terveyskeskuksessa kalenterivuoden aikana.

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan voimassa olevan päätöksen (18.1.2016 § 7) mukaisesti Vantaalla peritään terveysaseman avosairaanhoidon lääkäripalvelusta 16,40 euron käyntimaksu kolmelta ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuodessa. Maksusta on vapautettu mm. alle 18-vuotiaat, ehkäisevän terveydenhuollon asiakkaat, julkisessa laitoshoidossa olevat, säännöllisen kotihoidon piirissä olevat, sotaveteraanit sekä asiakkaat, joiden maksukatto on täyttynyt. Maksu ei myöskään saa vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Vuonna 2016 terveyskeskusmaksuja perittiin Vantaalla noin 1,76 milj. euroa. Tämä vastaa noin 16 lääkärin tai yli 40 hoitajan vuosittaista palkkakustannusta.

Vantaan kaupunginhallituksen 24.4.2017 antamien taloussuunnitelman 2018 – 2021 laadintaohjeiden mukaan maksuja ja taksoja korotetaan lähtökohtaisesti kustannusten nousua vastaavasti asiakasmaksuasetuksen rajoissa. Taloussuunnitelman valmistelu perustuu talouden tasapainottamisen jatkamiseen toimintaympäristöön liittyvät riskit huomioiden. Taloussuunnitelmakaudelle ajoittuva sote- ja maakuntauudistus vaikuttaa toteutuessaan huomattavasti Vantaan kaupungin organisaatioon, toimintaan ja talouteen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen muutos uudistanee myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala toteaa, että talousarvion valmistelussa tullaan noudattamaan kaupunginhallituksen antamaa valmisteluohjetta maksujenkin osalta.

Kaupunginhallitus 22.5.2017 § 46

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Antero Eerolalle ja kuudelle muulle aloitteen allekirjoittaneelle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Antero Eerolan ja kuuden muun valtuutetun allekirjoittama aloite

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

terveyspalvelujen johtaja Jarmo Kantonen, puh. 09 8392 6195, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi